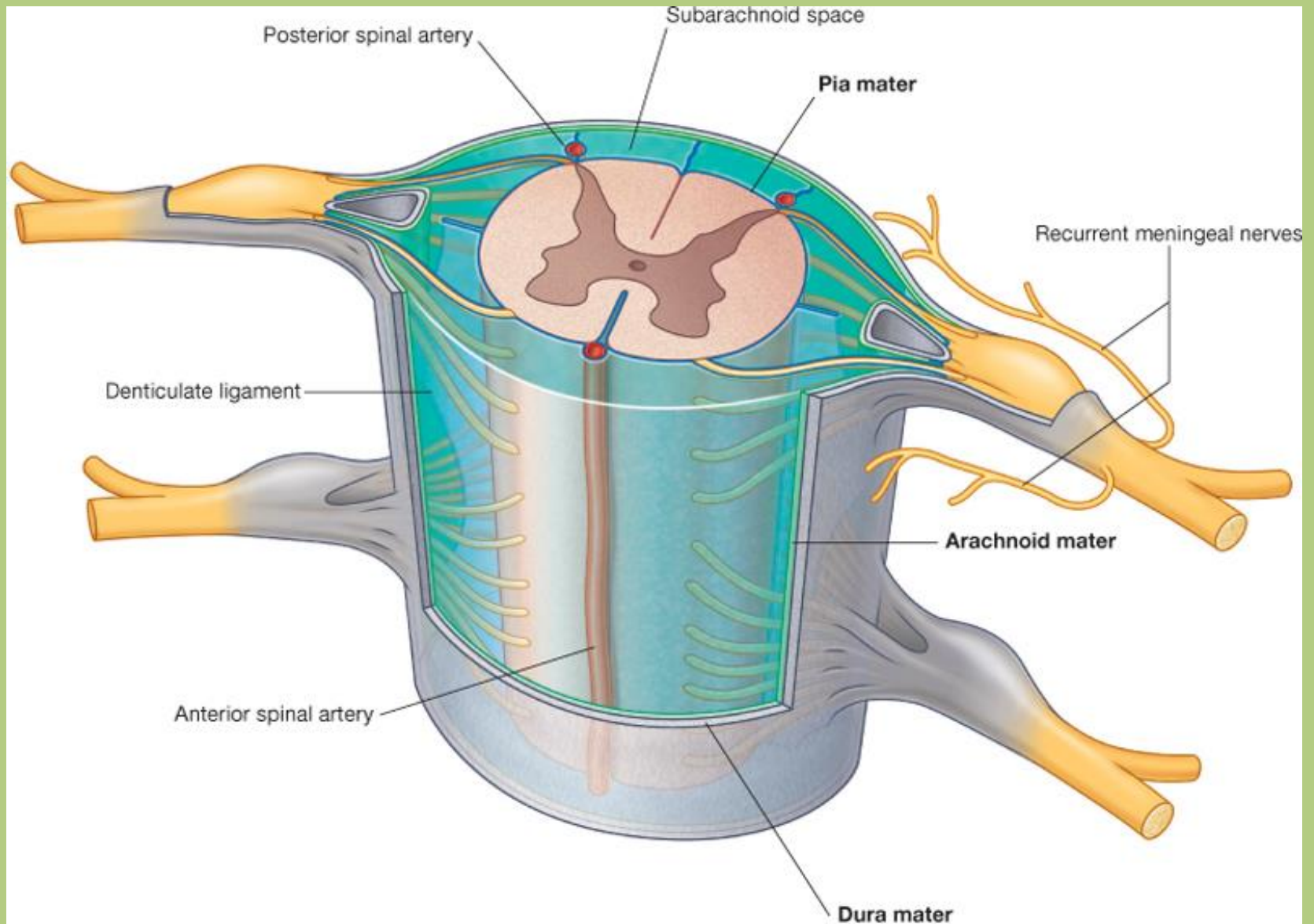

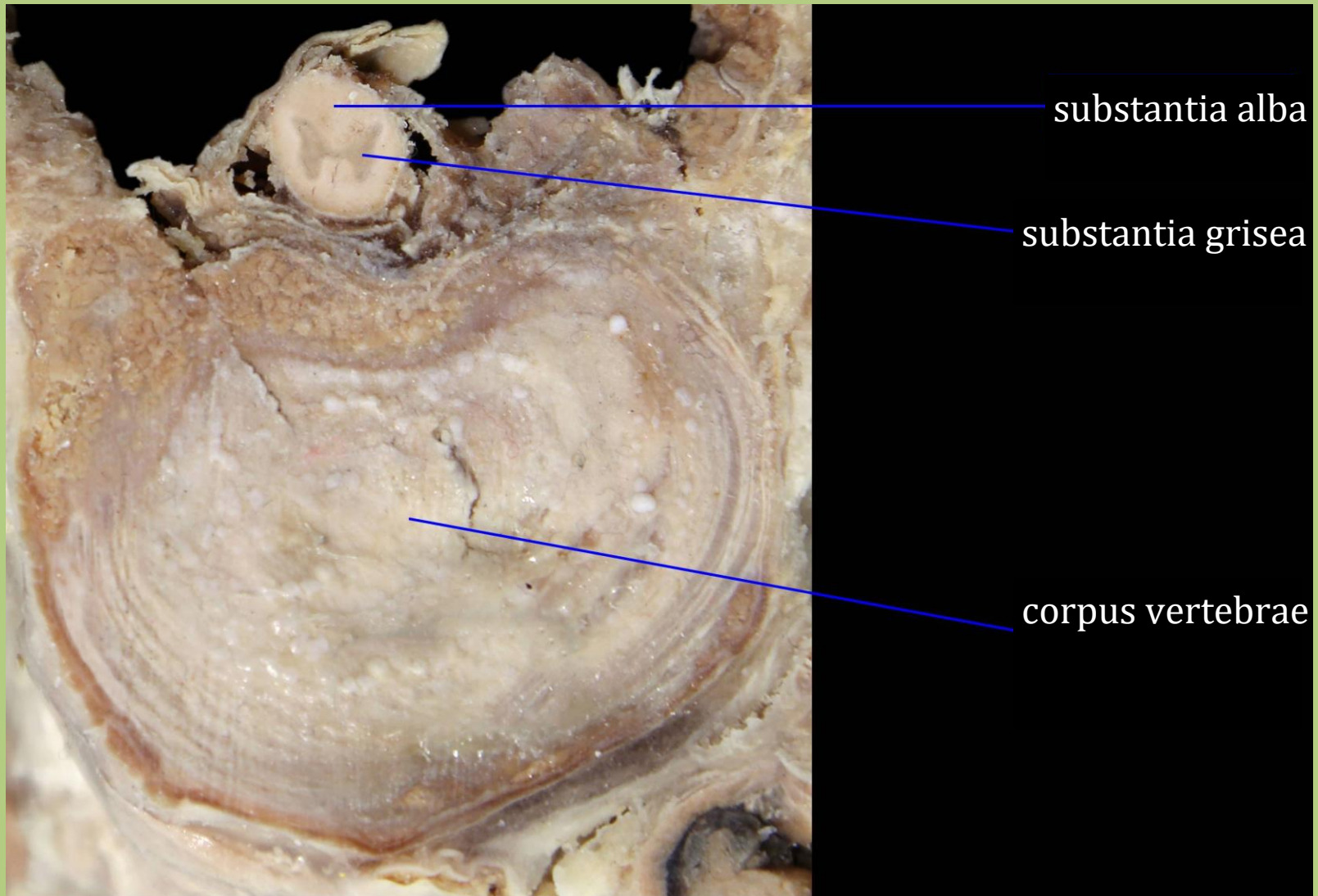
A gerincvelő mikroszkópiája, Rexed zónák
és saját reflexei. Receptorok és effektorok

Dr. Katz Sándor Ph.D.

Medulla spinalis - makroszkópia

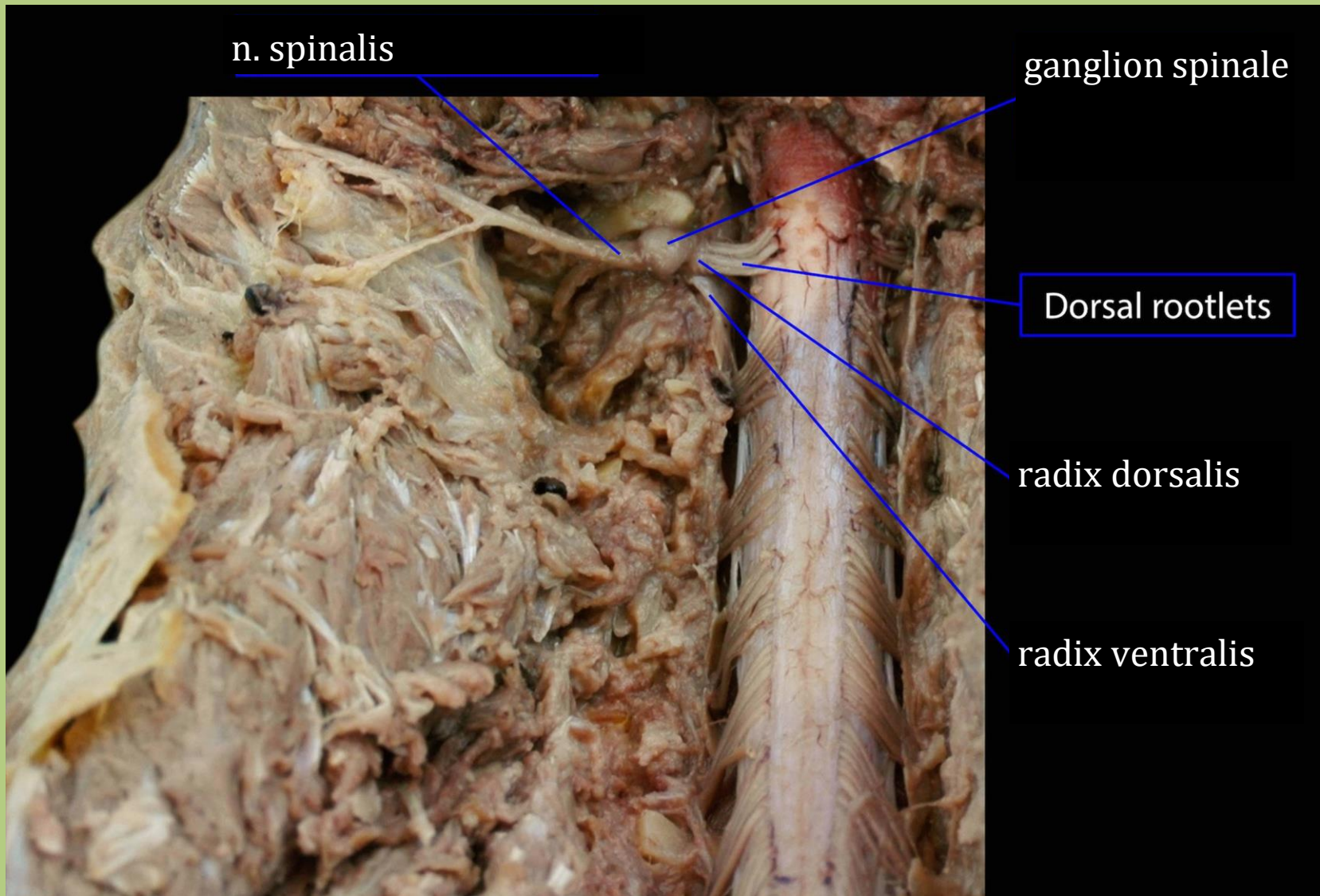

Medulla spinalis - makroszkópia

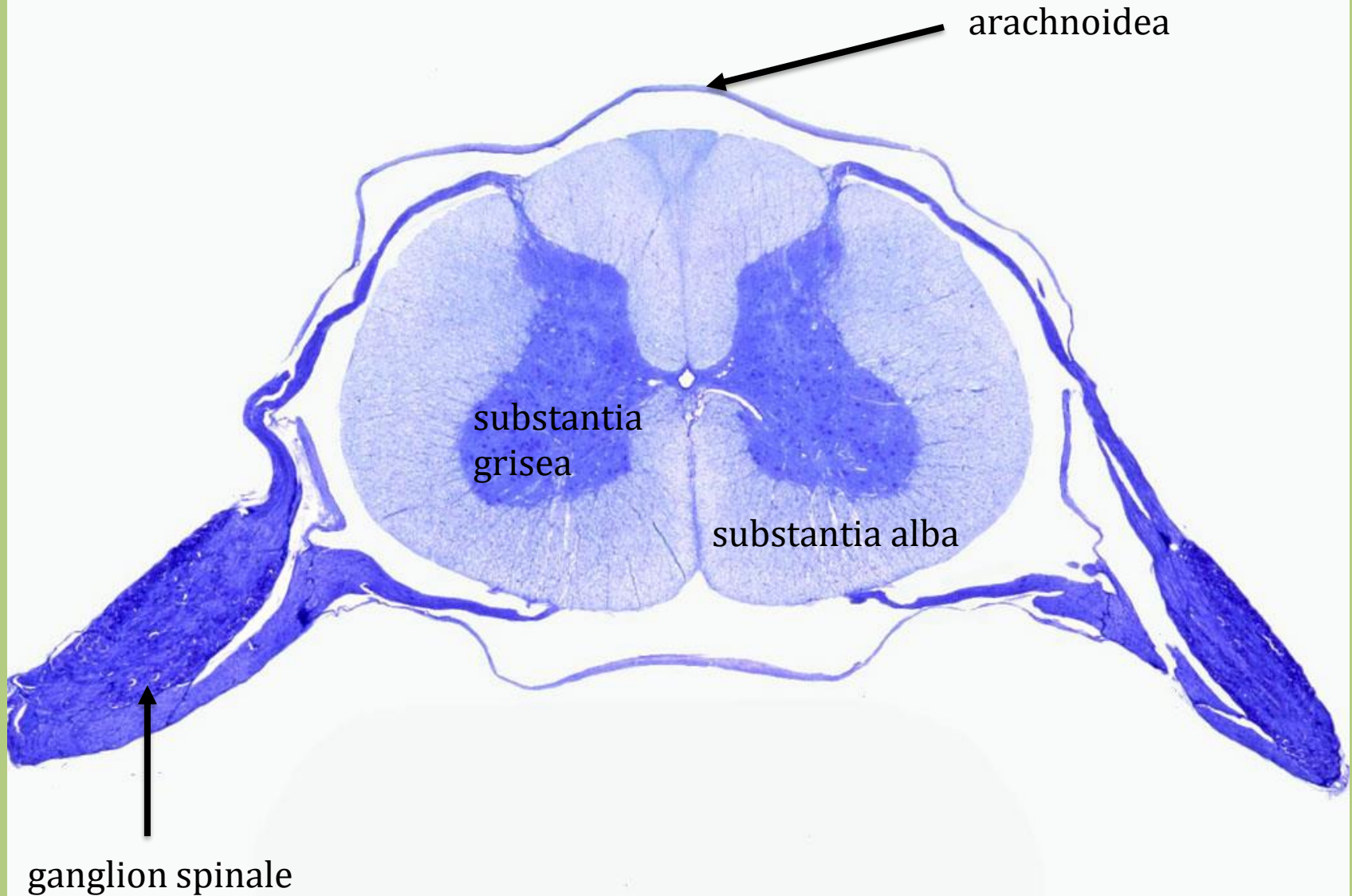
Transverse section of vertebral column, superior

Medulla spinalis - makroszkópia

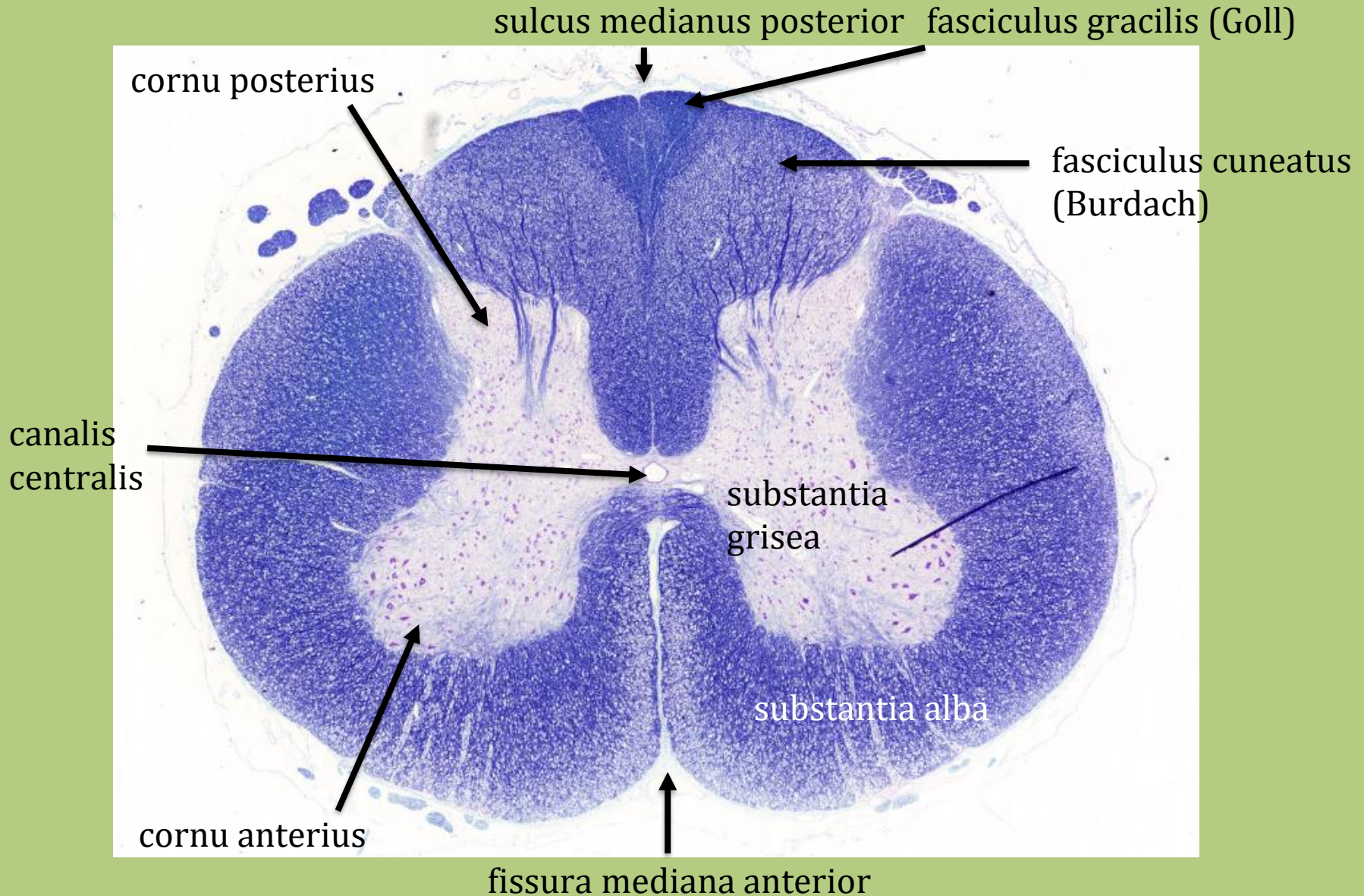

Spinal nerve, posteroinferior

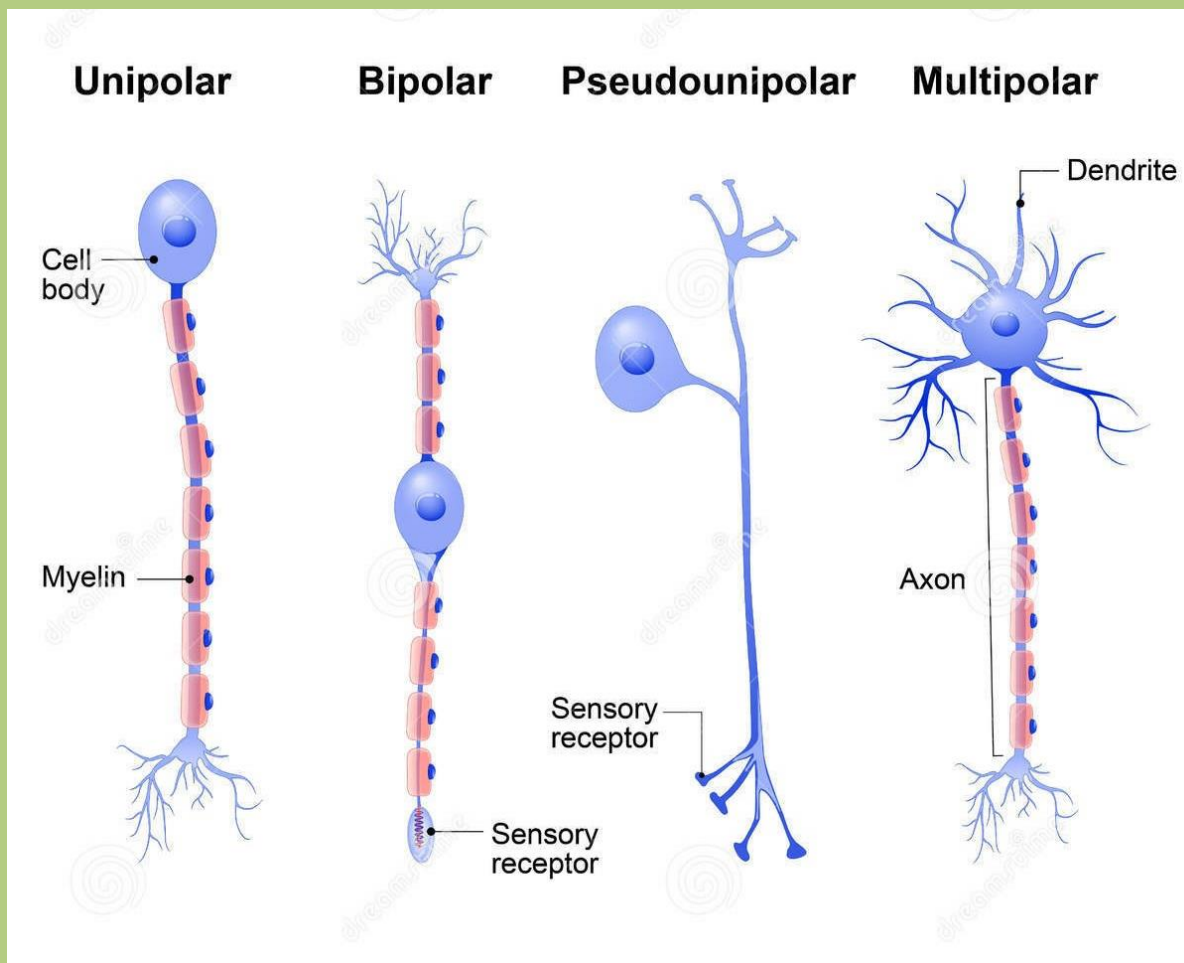
Medulla spinalis - szövettan

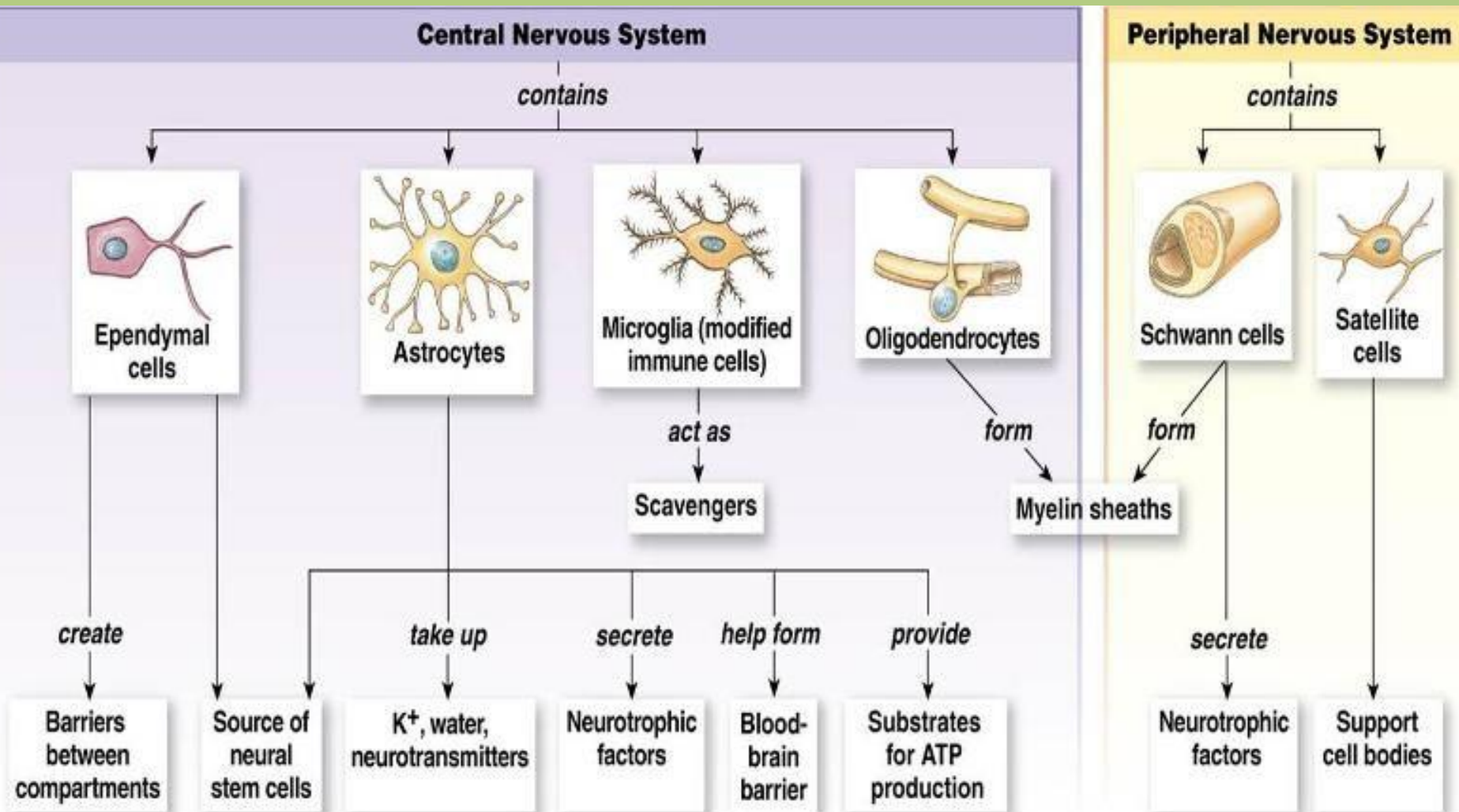
Medulla spinalis - szövettan

Az idegszövet sejtjei - neuronok

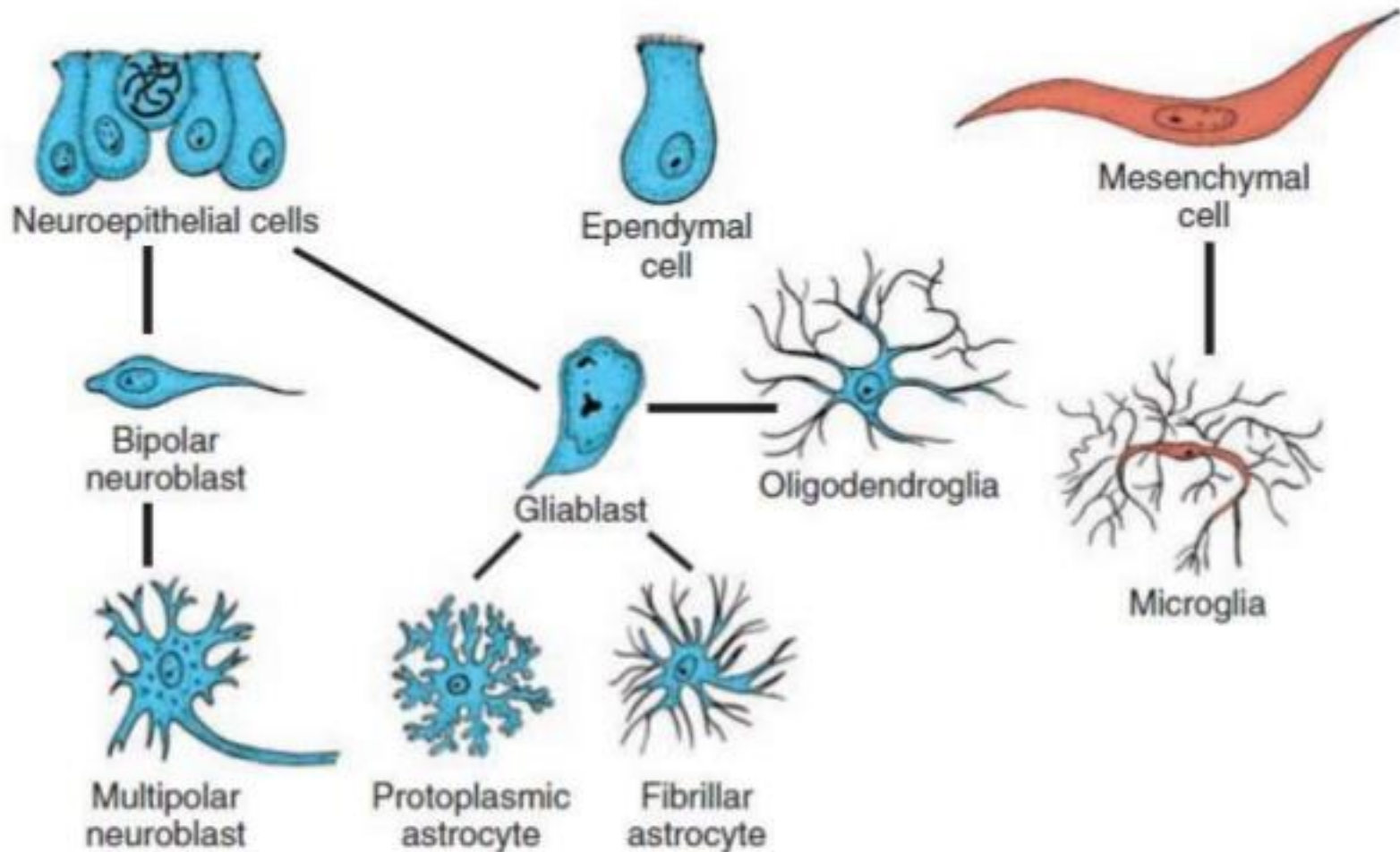

Az idegszövet sejtjei - neuroglia

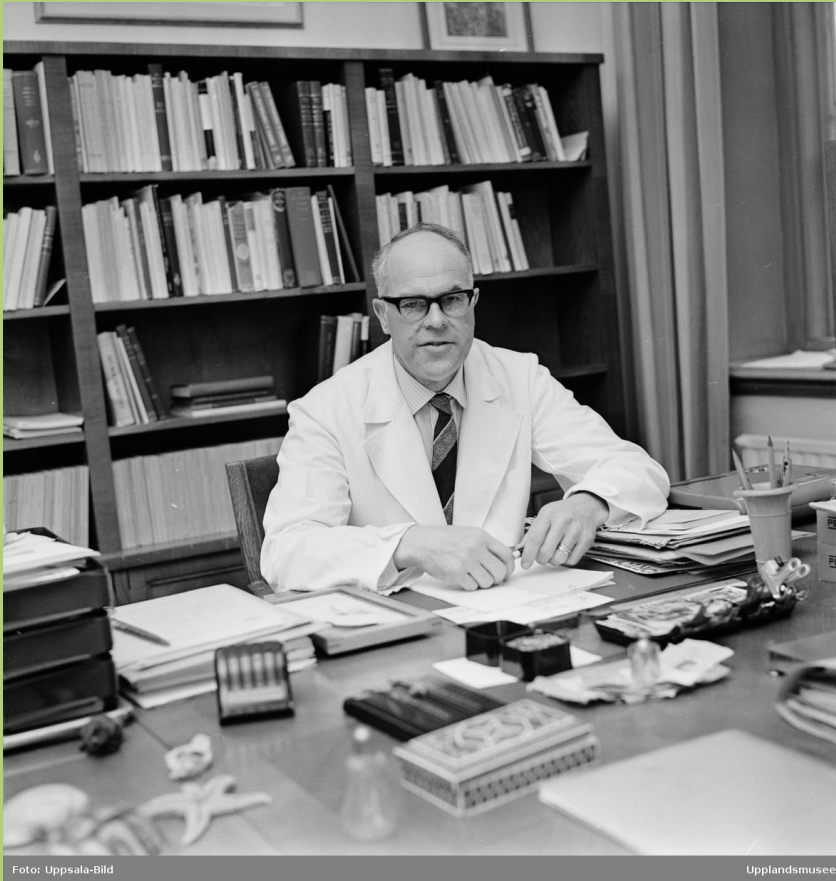

Origin of the nerve cell and glial cells

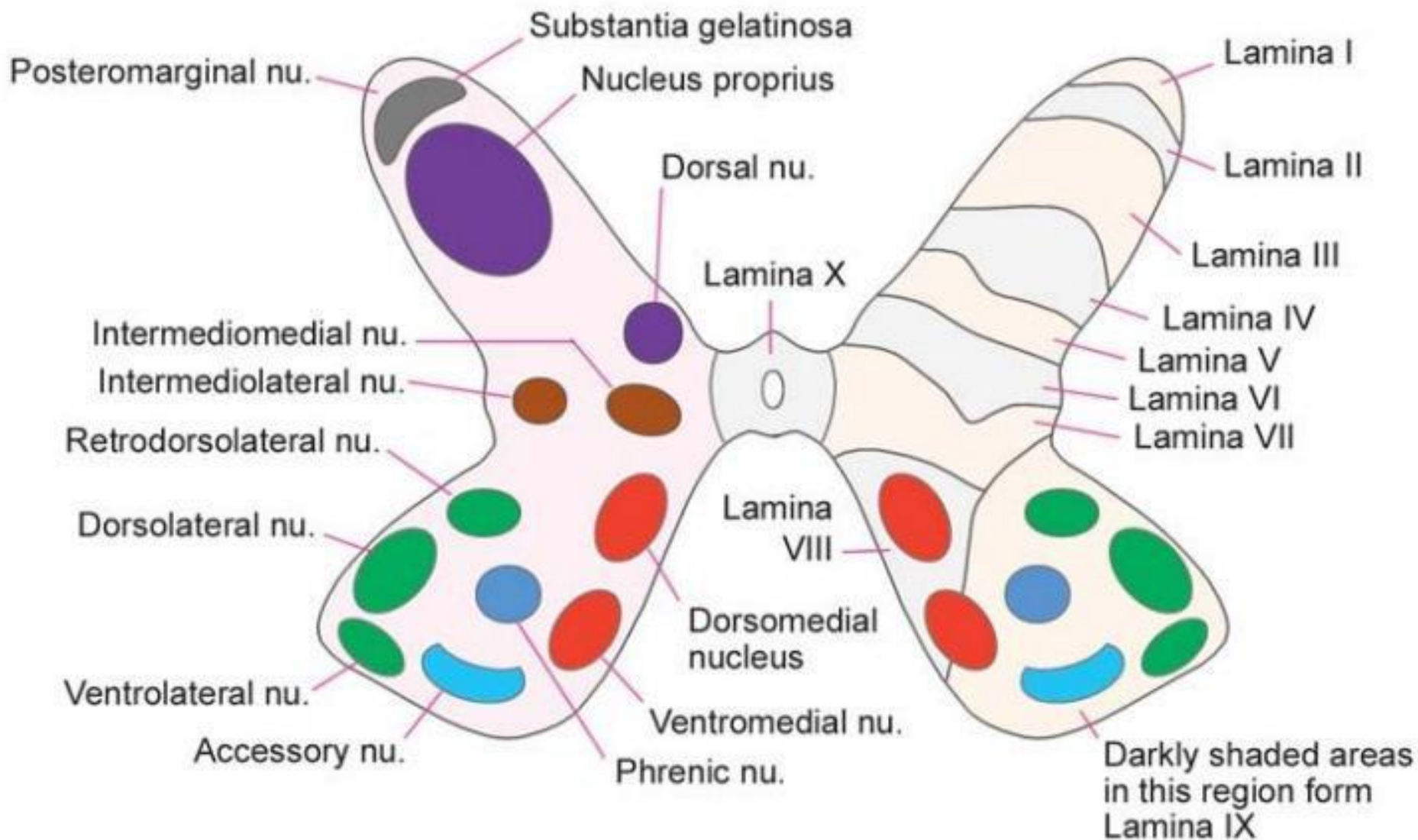

A substantia grisea spinalis felosztása

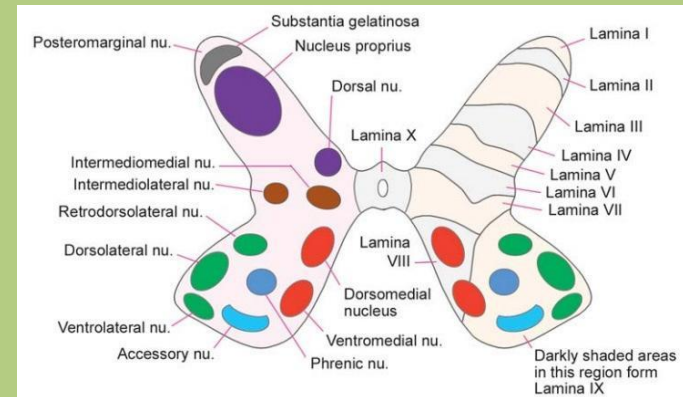

Bror Rexed: Svéd idegtudós, aki felosztotta a gerincvelő substantia griseáját 10 lemezre (Rexed zónák) az 1950-es években.

A substantia grisea spinalis felosztása

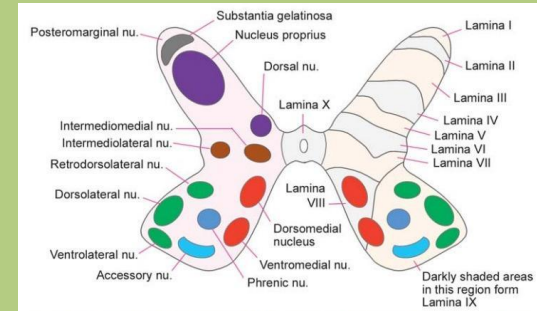

I. Lamina - Zona marginalis

Impulzust fogad elsődlegesen a Lissauer-zónából és ***hő- és fájdalomérzetet továbbít.***

II. lamina - Substantia gelatinosa (Rolando)

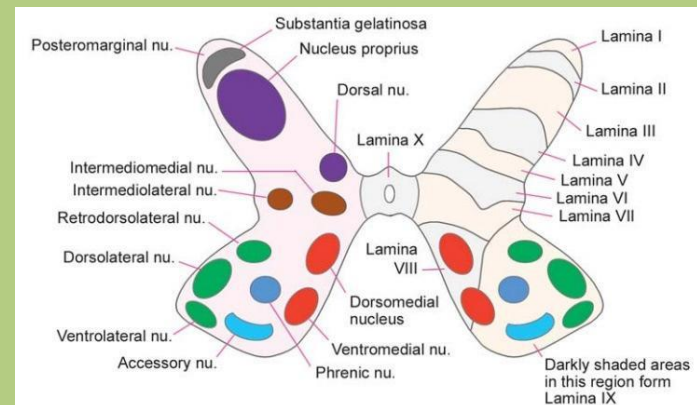

A medulla spinalis teljes hosszában megtalálható majd a medulla oblongata szintjében a nucl. spinalis nervi trigeminit hozza létre.

Hő- és fájdalomérzetet szállító rostok haladnak át rajta. Interneuronok rendszeréből épül fel leginkább, a sejtek nagyszámú ópiátreceptorral rendelkeznek.

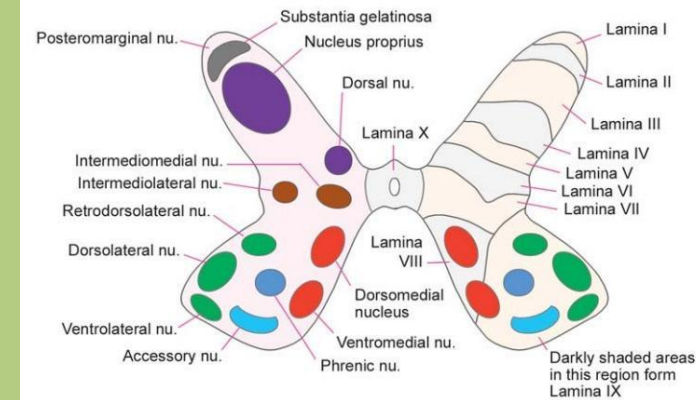
Éppen ezért a substantia gelatinosa a gerincvelő szintjén fontos szerepet játszik a fájdalomérzékelésben, ill. annak modulációjában.

III, IV. lamina - Nucleus proprius

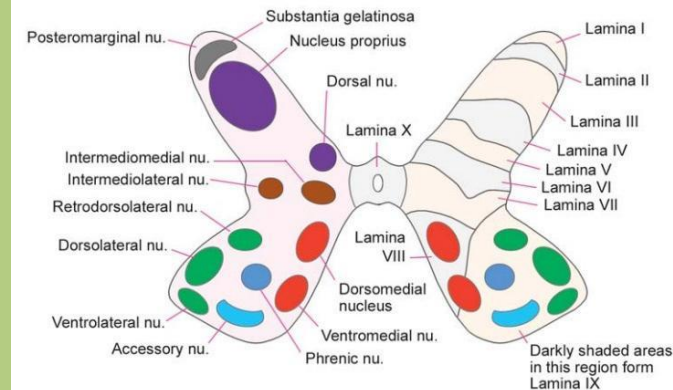
A gerincvelő teljes hosszában megtalálható. Itt helyezkedik el az **első szinapszis a tractus spinothalamicusban (hő- és fájdalomérzet)**, majd innen a gerincvelő mélyebb területei felé haladnak.

V, VI. lamina - a cornu posterius basisa

Az itt található neuronok a felelősek a ***bőrben, izmokban, ízületekben és szervekben található nociceptorokból érkező szenzoros impulzusok továbbításáért***. Ezek a laminák több pályának és különböző interneuronoknak adnak helyet. ***Viscerosomaticus fájdalom információk*** szintén érkeznek erre a területre.

VII, X. lamina

VII. lamina:

Clark-nucleus (nucl. thoracis posterior): a gerincvelőben megtalálható C8 és L(2)3 szegmentumok között. Az ideérkező rostok *proprioceptív impulzusokat* szállítanak ide az izmokból.

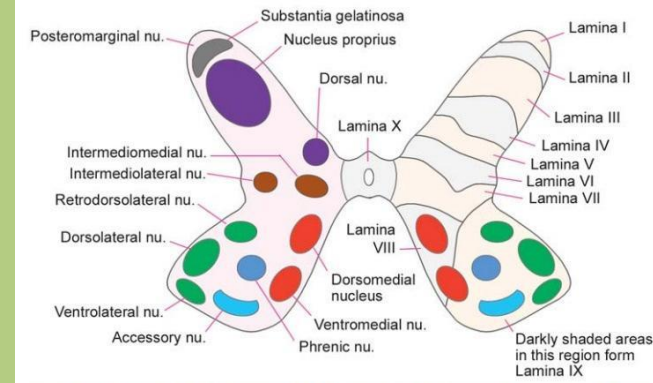
Nucl. intermediomedialis és intermediolateralis: a gerincvelőben Th1 és L2 között figyelhető meg, *vegetatív motoneuronokat tartalmaznak, amelyek szimpatikus preganglionáris rostokat formálnak.*

X. lamina:

A canalis centralist körülvevő terület.

VIII-IX. lamina

VIII. lamina:

Interneuronok és nucl. commissuralis (Lenhossék-féle mag): Az itt található neuronok axonjai kereszteződnek a commissura albában.

IX. lamina:

Alpha- és gamma motoneuronok, ill. a cervikális régióban *nucl. phrenicus et accessorius*.

Motor neuronok -

axonjaik hozzák létre a radix ventralist

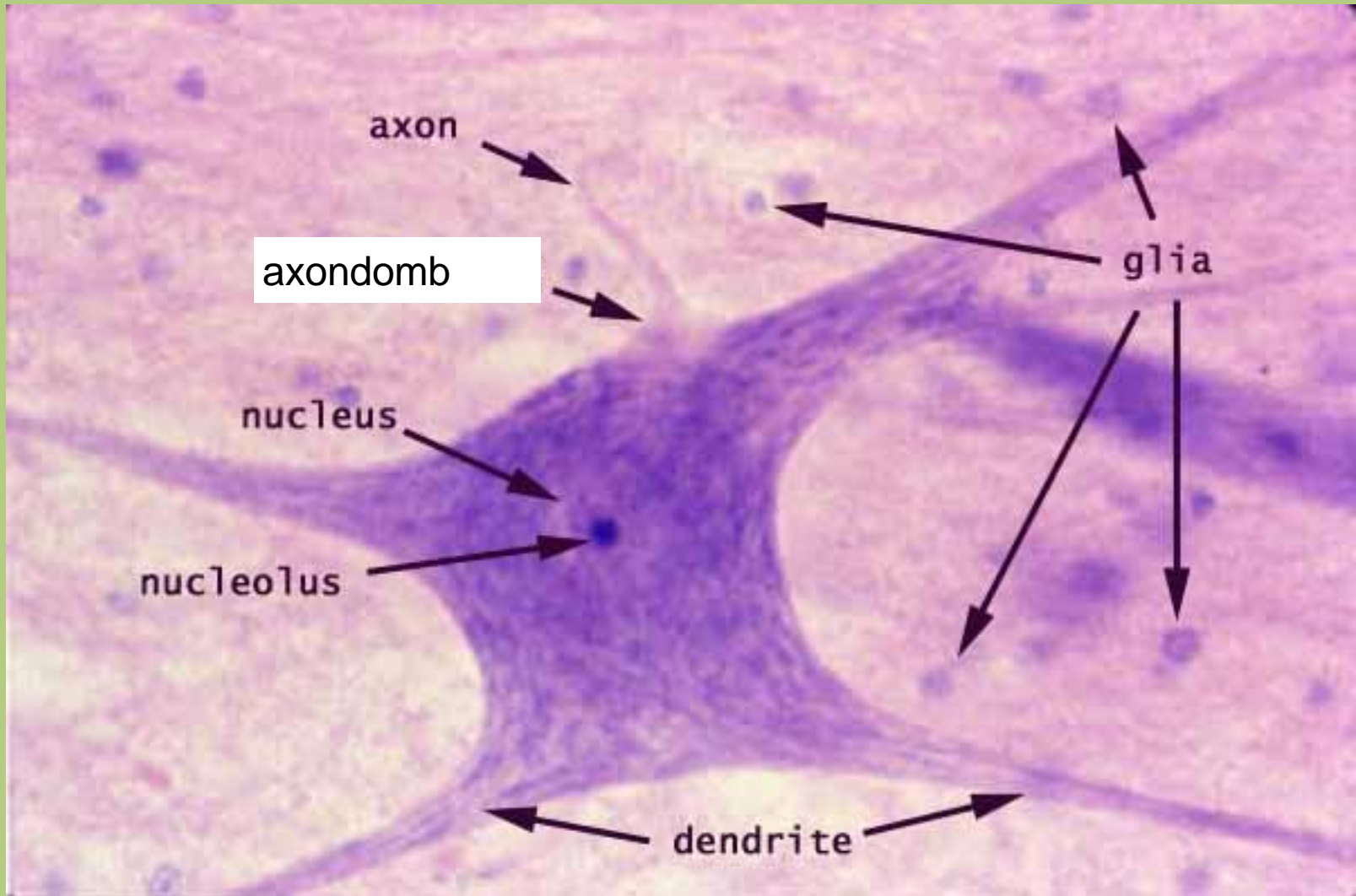
Somaticus motoneuronok:

Alpha, gamma motoneuronok

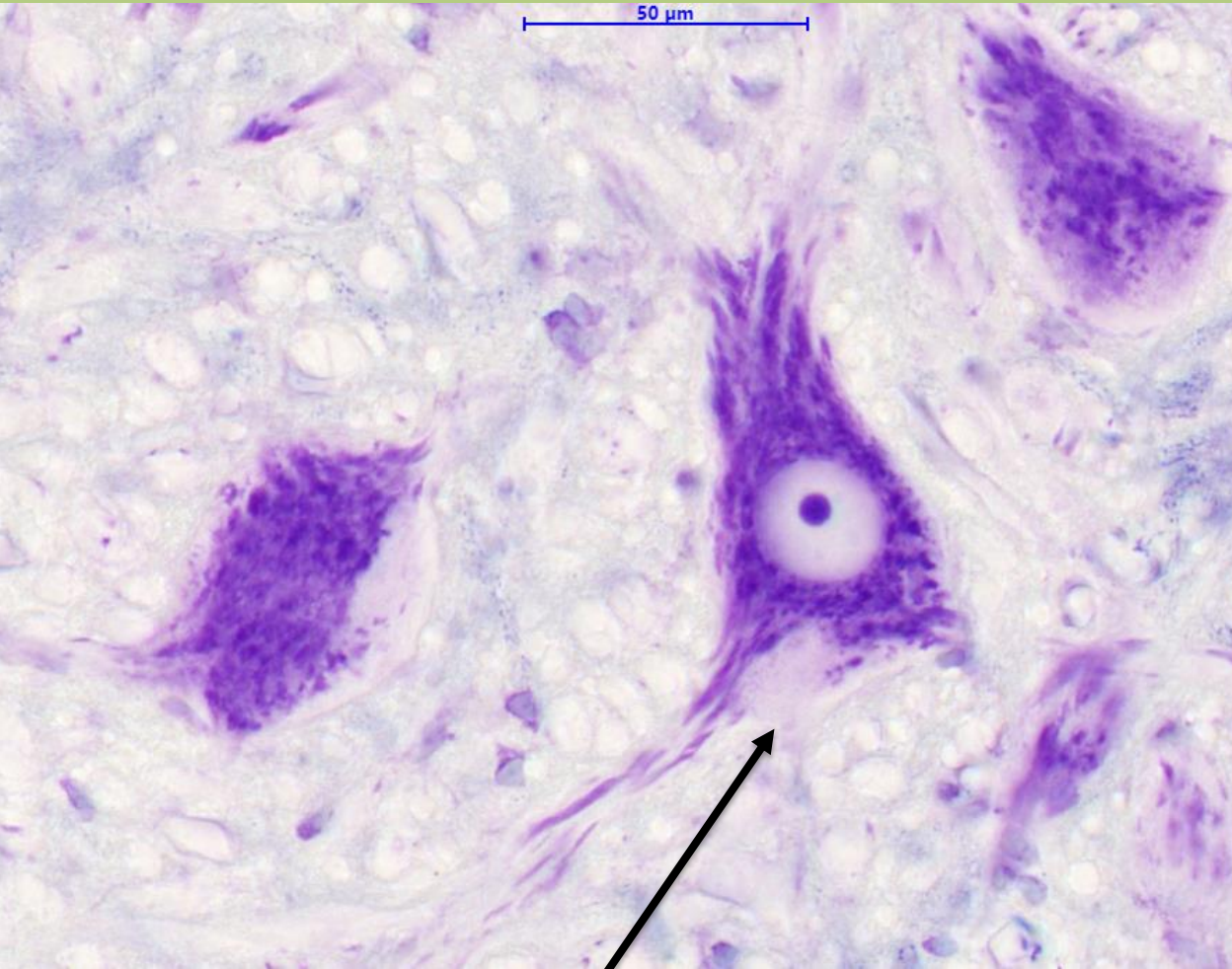
Visceralis motoneuronok:

Preganglionáris neuronok ganglionsejtekhez küldenek innervációt. A thoracolumbális szakaszon szimpatikus neuronok, a középső sacralis szakaszon paraszimpatikus neuronok találhatóak.

Alpha motoneuronok

Alpha motoneuronok

axondomb (Nissl-szemcsétől mentes)

Fig. 16. On the Starnberg lake, from left to right:
Alzheimer, Kraepelin, Gaupp, Nissl (about 1908)

Nissl-szemcsék:

A citoplazmában **jól fejlett durvafelszínű endoplazmás reticulum** figyelhető meg (intenzív basophiliát mutató rögök)- intenzív proteinszintézis.

Intrinsic neuronok -

az axonjaik a KIR egyéb területei felé haladnak

Másodlagos érző neuronok (funicularis neuronok):

Impulzust fogadnak az 1. neurontól, amely a ganglion spináléban helyezkedik el, majd axonjaik felszálló kötegeket formálnak.

Interneuronok:

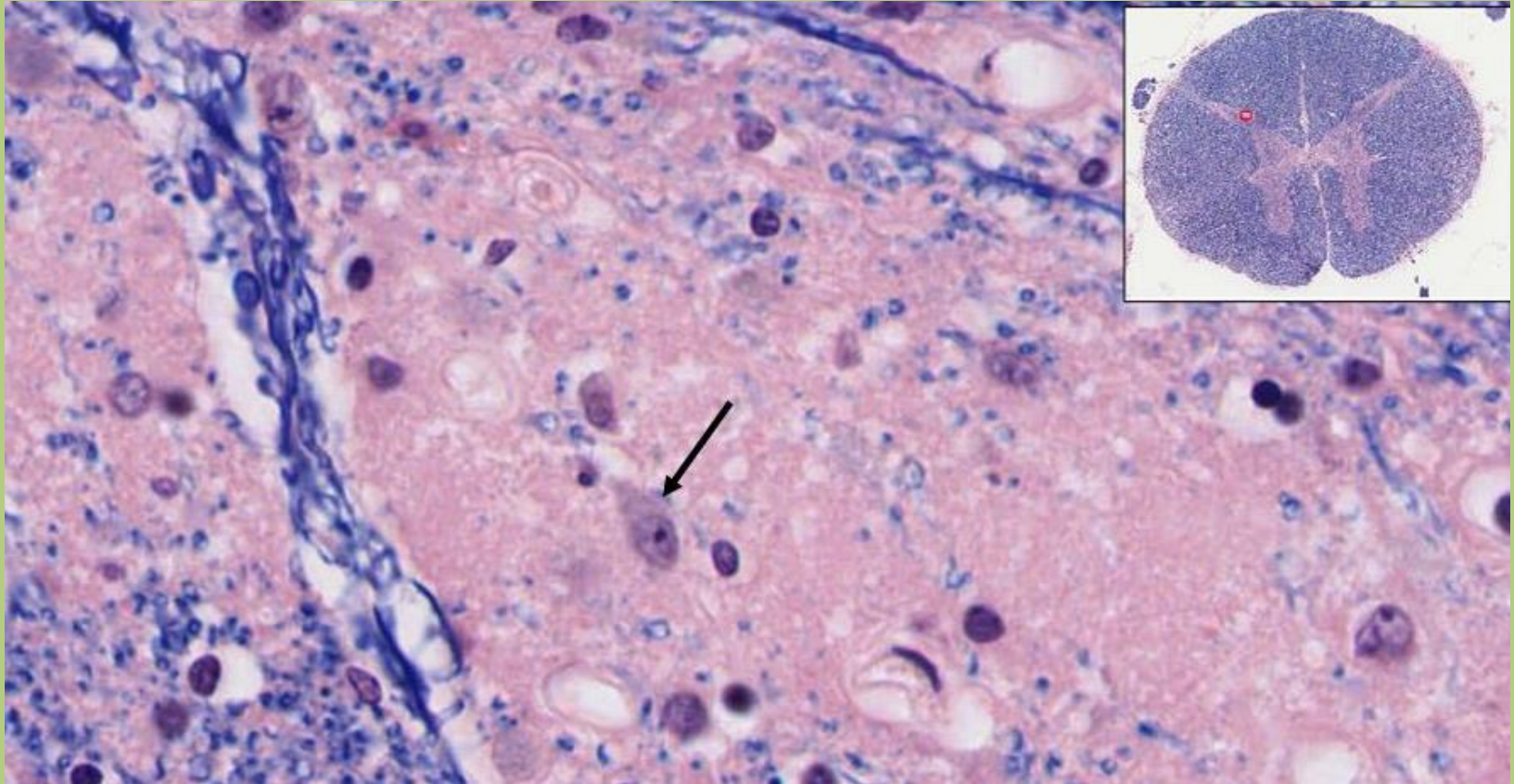
Intercaláris neuronok: axonjaik nem hagyják el az adott gerincvelői szegmentumot.

Commissuralis neuronok: axonjaik a commissura anterioron keresztül a szegmentum ellenoldalára haladnak.

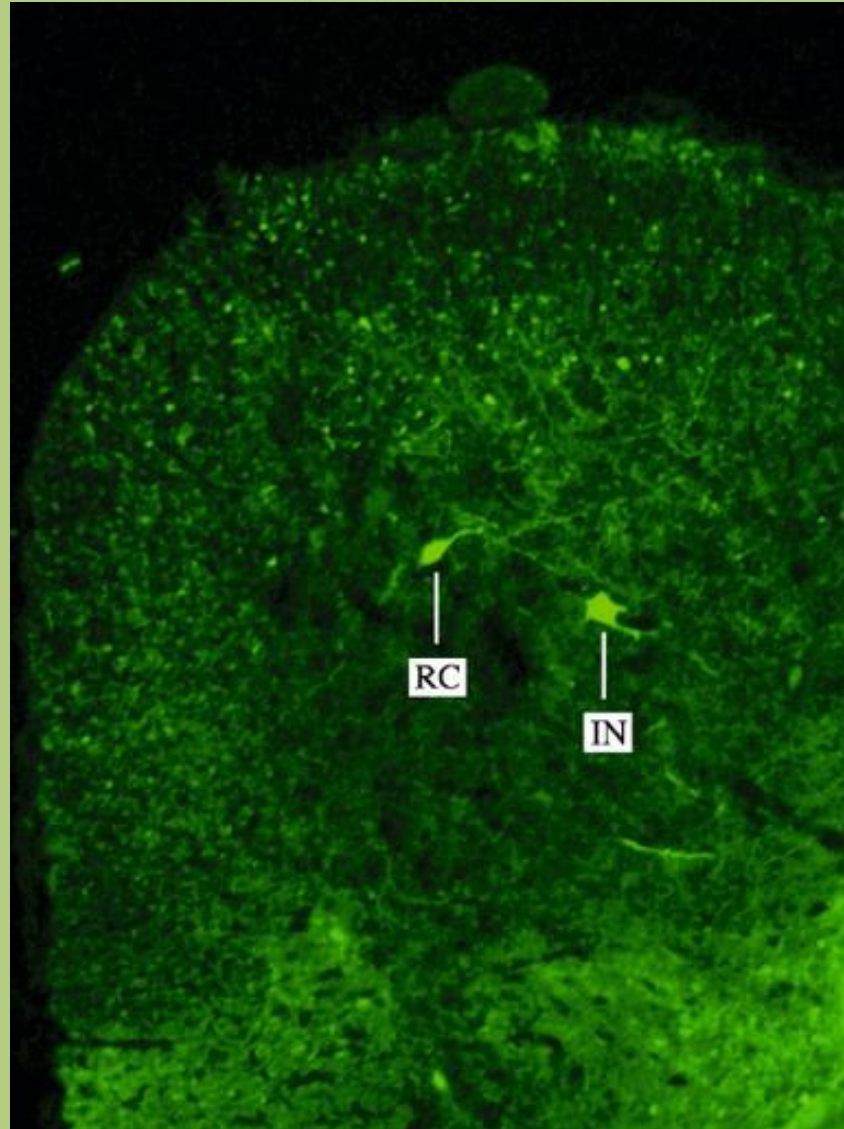
Asszociációs neuronok: axonjaik különböző szegmentumokat kötnek össze.

Renshaw-sejtek: tipikus gátló neuronok, az alpha motoneuronok axon-kollaterálisa aktiválja őket. Gátolják az őket aktiváló alpha motoneuronokat, ill. a környező neuronokat, modulálva a neuronok "tüzelési" aktivitását.

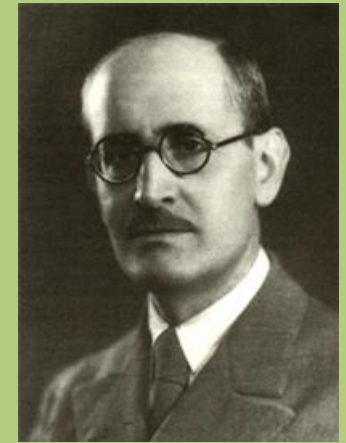
Interneuronok

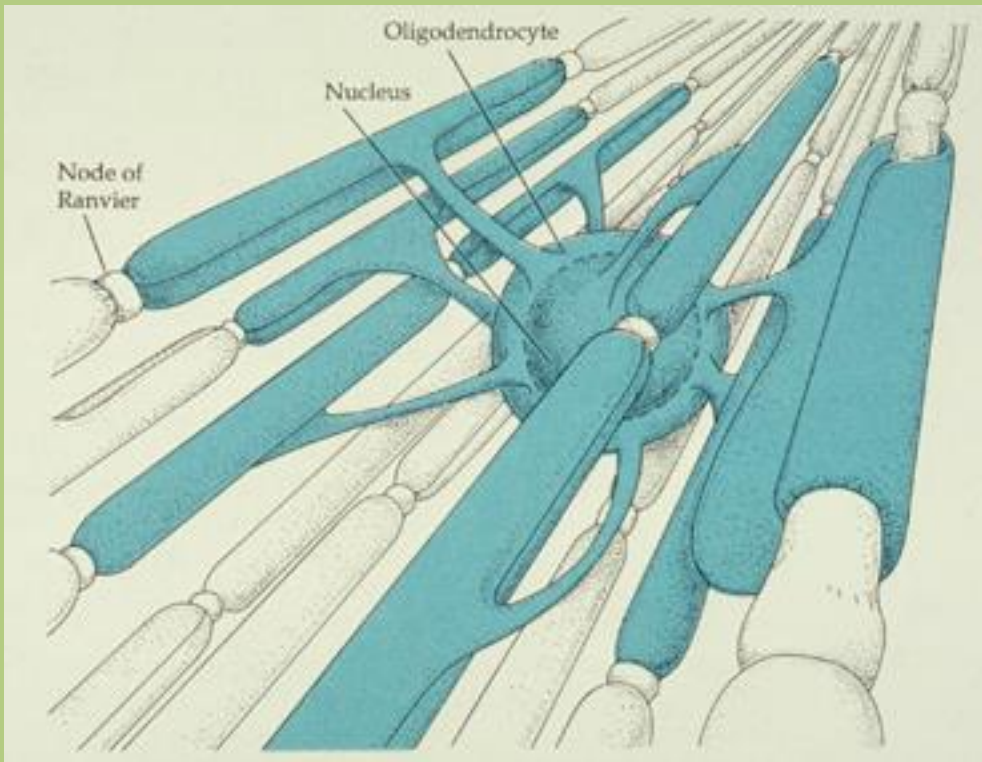
Renshaw-sejt

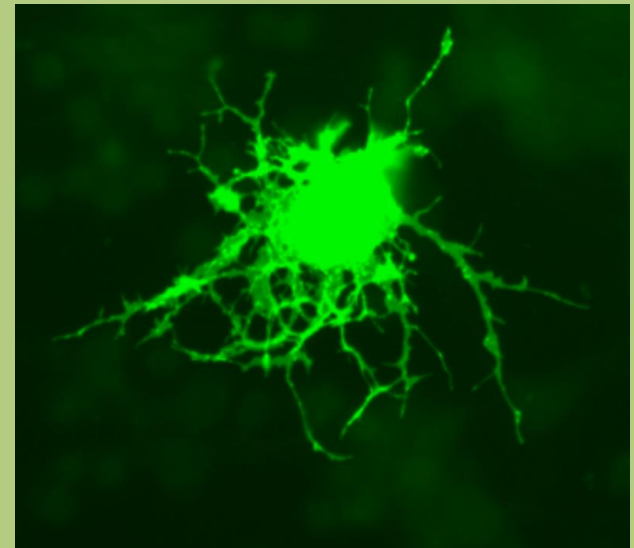
Oligodendrocyta

Pío del Río
Hortega
fedezte fel
1921-ben

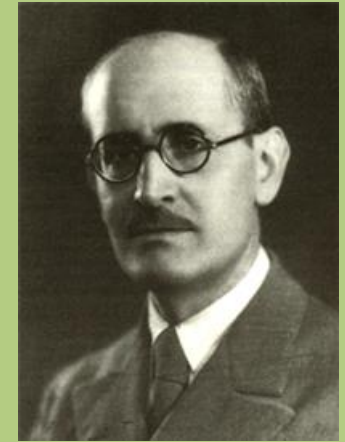

A KIR tipikus glia sejtjei. Egy oligodendrocyta a nyúlványaival kb. 50 axonon tud 1 μm -es vastagságban **myelinhüvelyt** kialakítani.

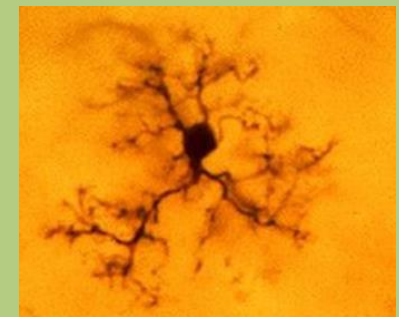
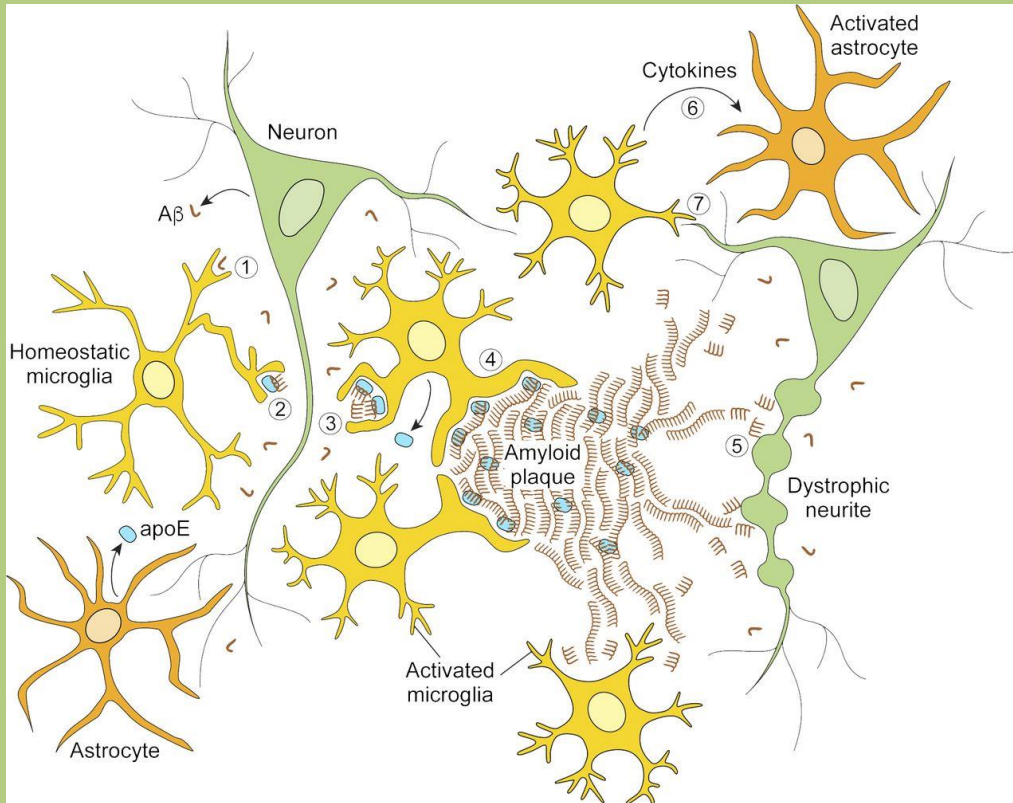

Microglia

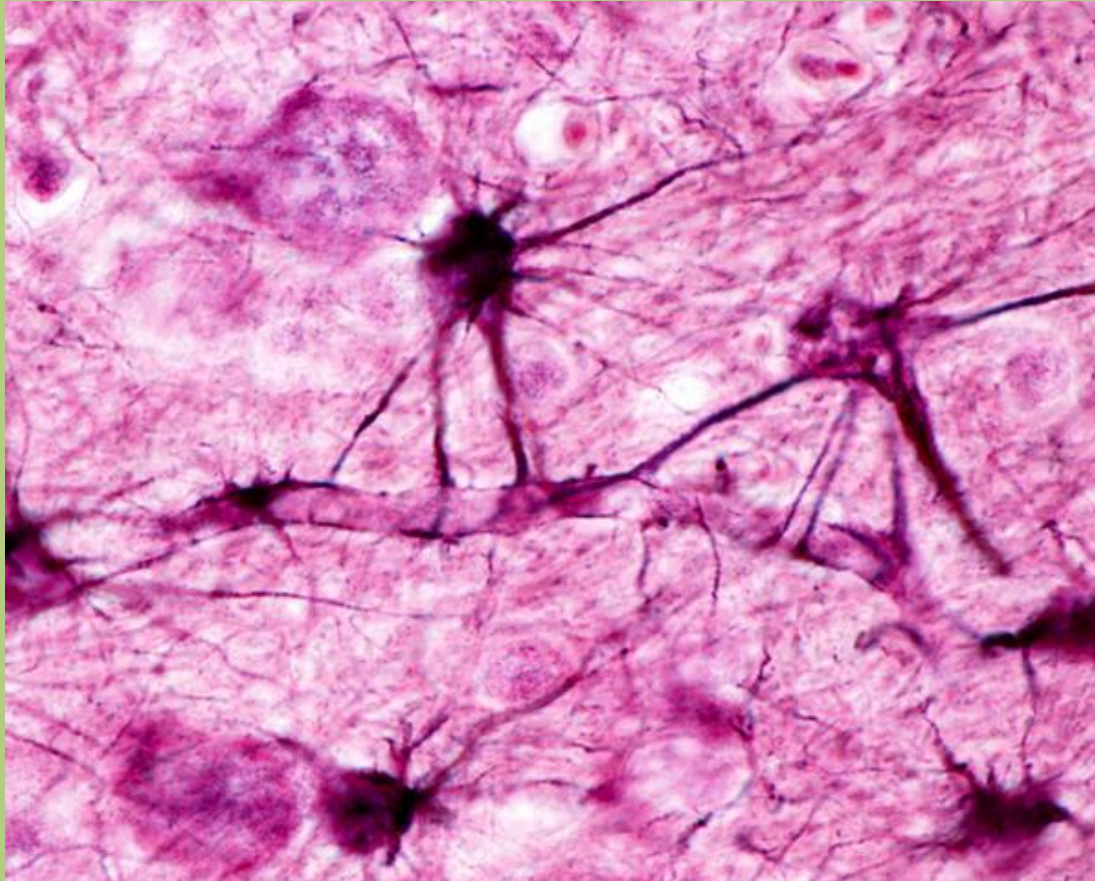

Pío del Río
Hortega -
'Father of
Microglia'

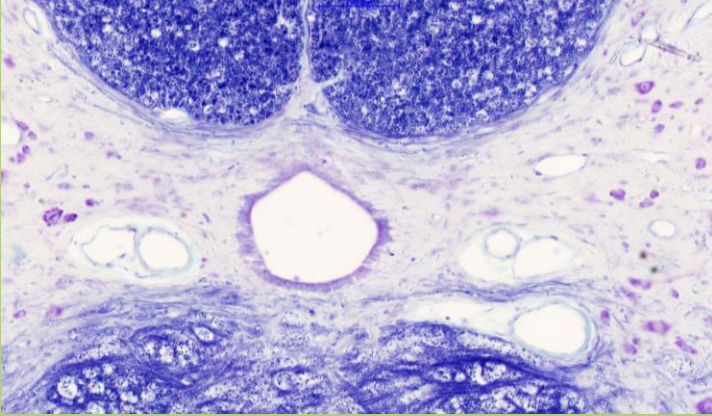
Erythromyeloid progenitorokból fejlődnek. A microglia funkció normál körülmények között ***védi az agyat, és fagocitotikus aktivitásával részt vesz a szöveti homeosztázis fenntartásában,*** továbbá ***eliminálja az amyloid testeket az extracelluláris térben*** megelőzve az Alzheimer-kór kialakulását. ***Néha*** az öregedés vagy genetikai okok következtében a microglia inadequát működést produkál: ***elpusztítják a szinapszisokat és neurotoxikus anyagokat bocsátanak ki,*** elősegítve az Alzheimer-kór kialakulását.

Astrocyta

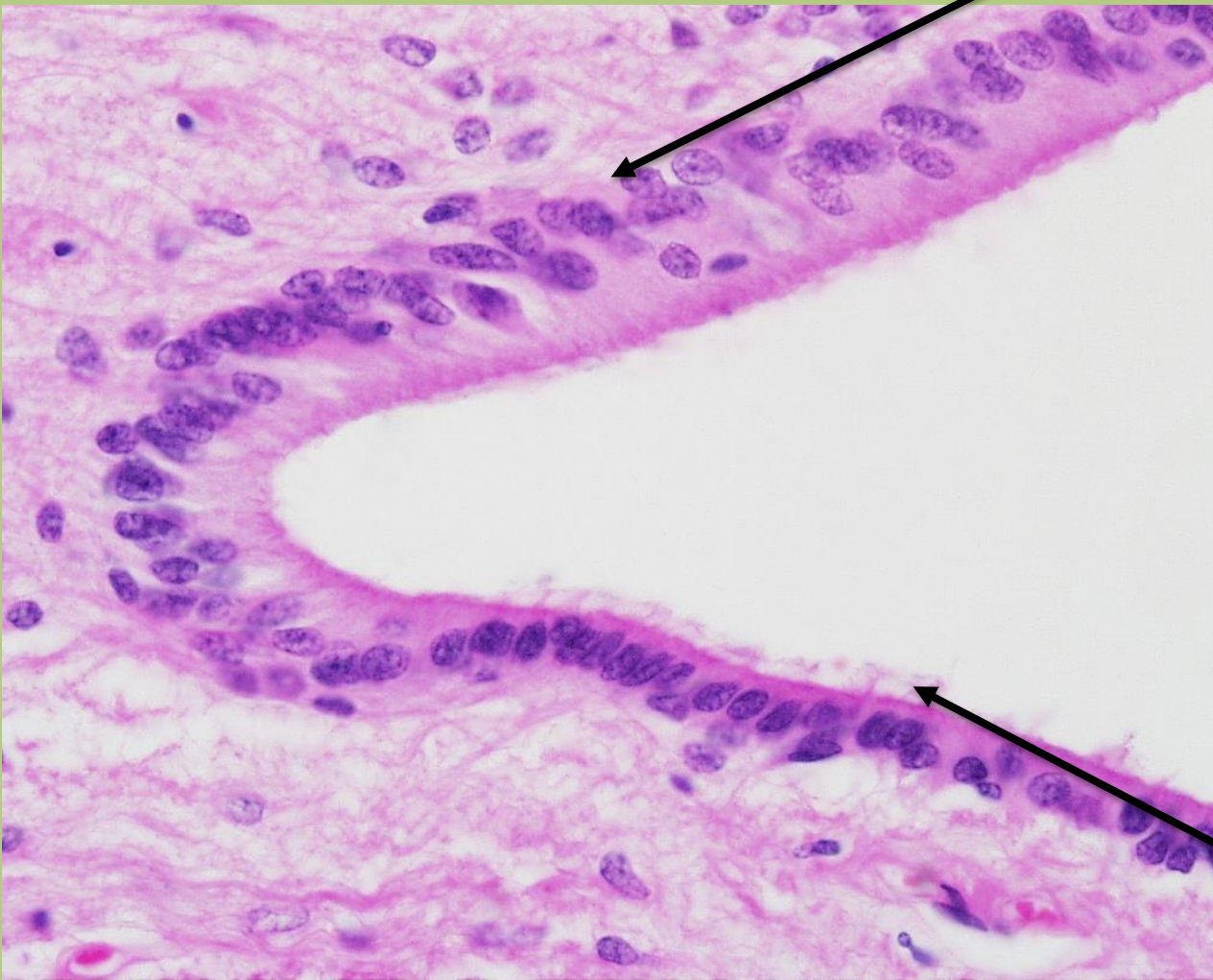

Több funkcióval rendelkező glia sejtek: ***vér-agy gát alkotása, idegszövet tápanyagokkal való ellátásában is részt vesznek, extracelluláris tér ion-egyensúlyának fenntartása, ill. szöveti regenerációs folyamatokban is esszenciális szereppel bírnak.*** Képesek Ca^{2+} -függő glutamát kibocsátáson keresztül ***szignált küldeni a neuronoknak.***

Ependyma sejtek

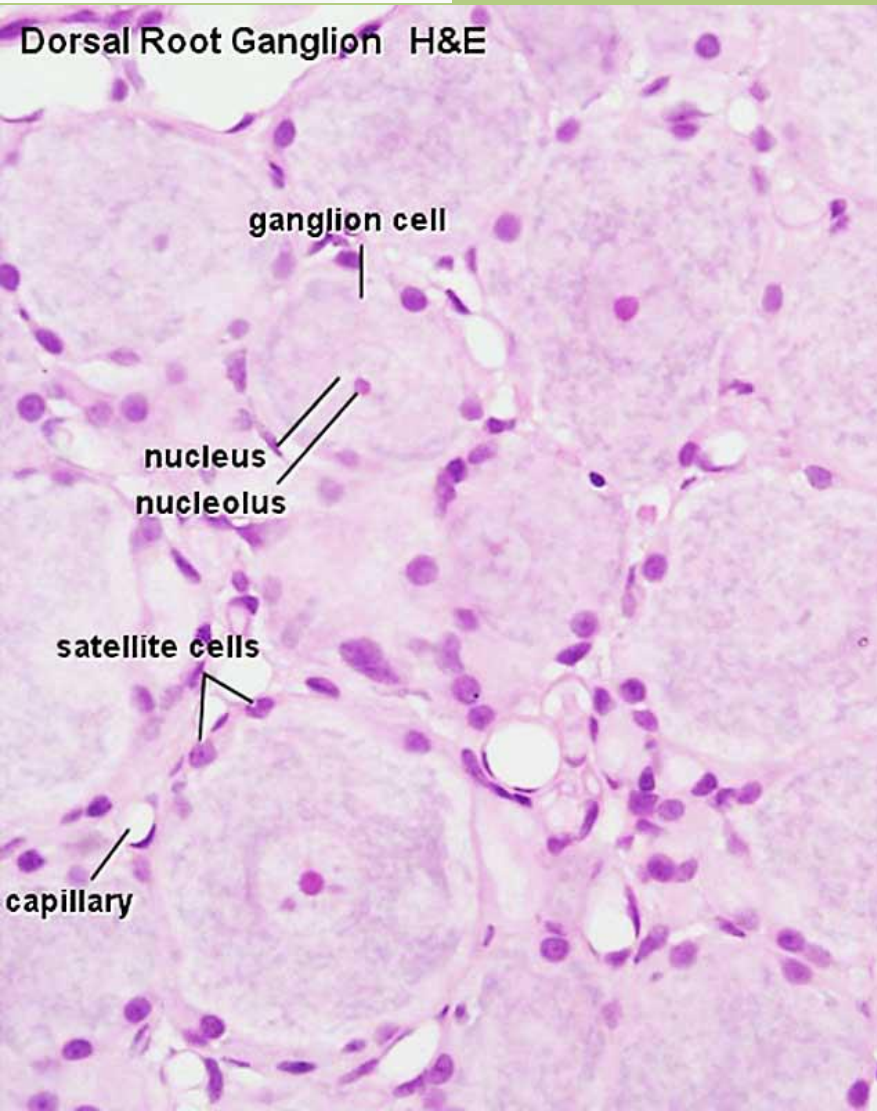
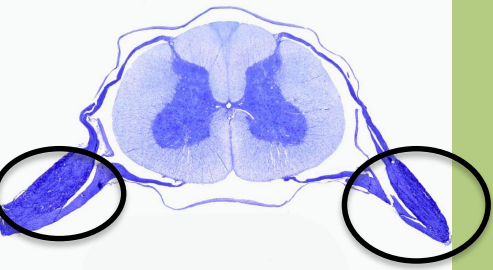

Nincs tényleges bazális membrán csak az astrocyták csápszerű nyúlványain nyugszanak.

A kamrarendszer és a canalis centralis bélelése. Fontos szereppel bírnak a liquor cerebrospinalis módosításában/termelésében továbbá *reservoir sejtekként működnek:* stroke után képesek más sejttípusoká differenciálódni.
Microvillusok

Ganglion spinale

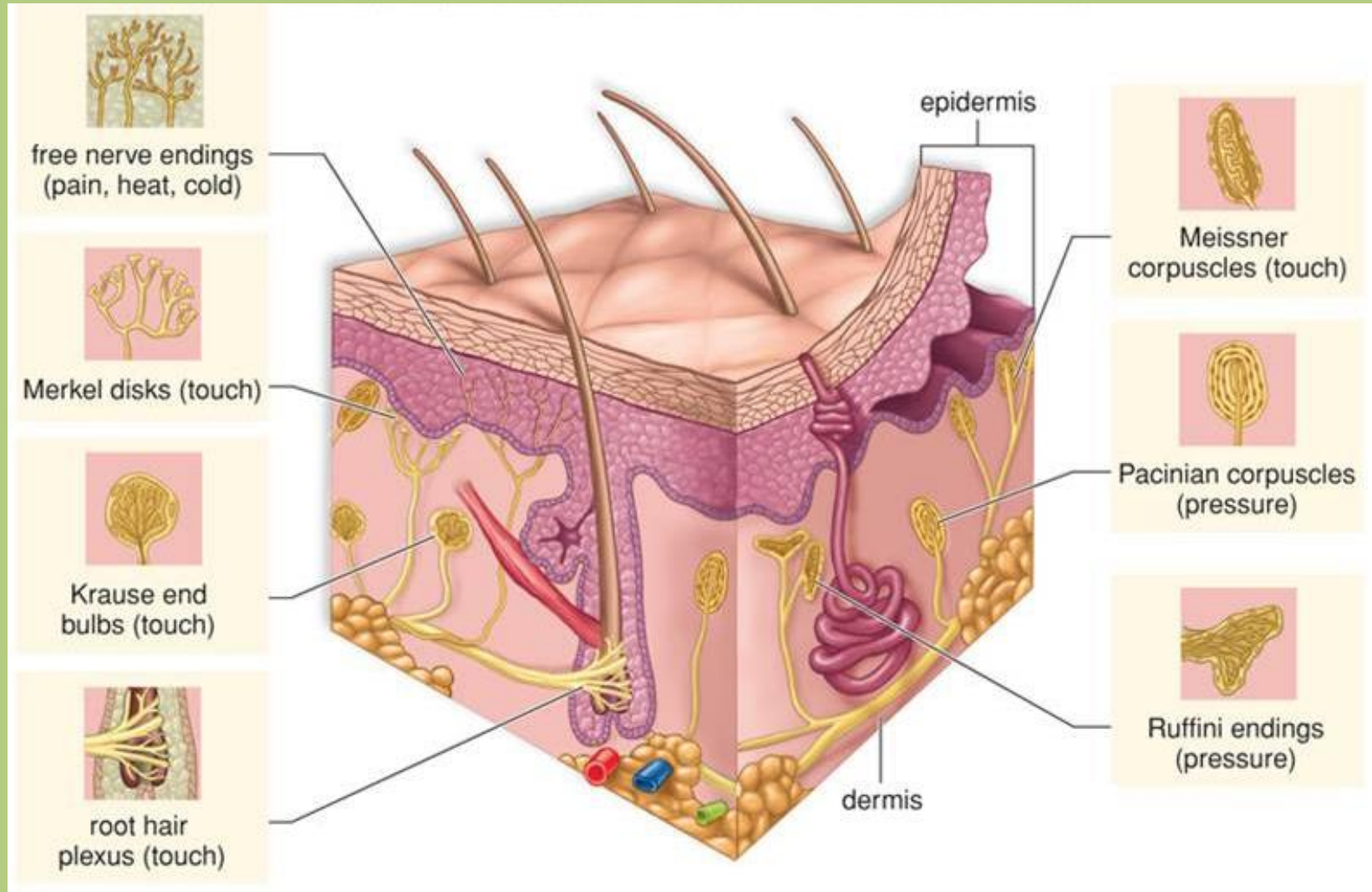
Ganglion sejtek:

- pseudounipolaris neuronok
- az 1. neuronok számos felszálló kötegben

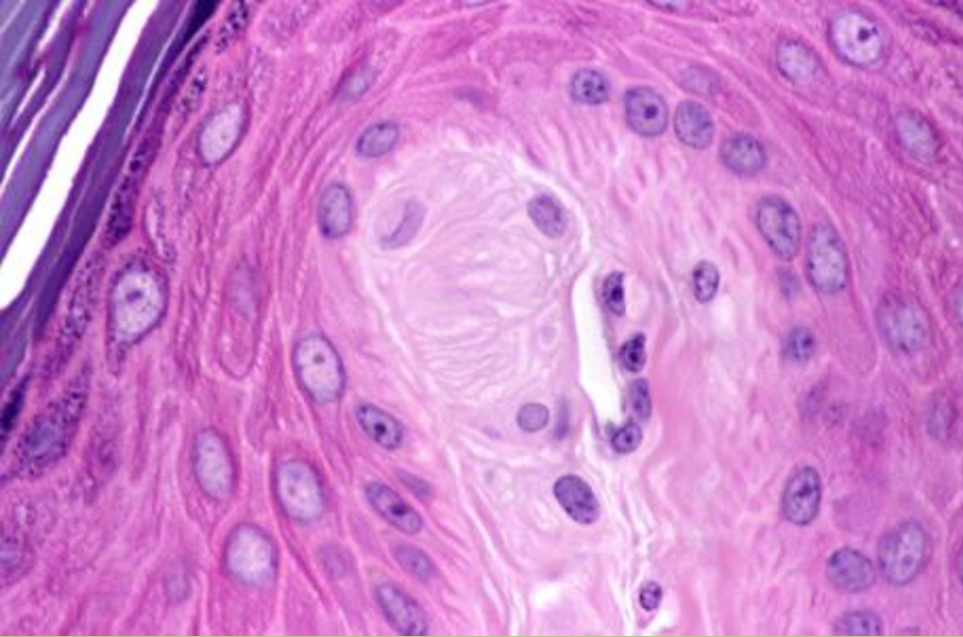
Satellita sejtek:

- glia sejtek
- a crista neuralisból fejlődnek
- speciális mikrokörnyezet létrehozása

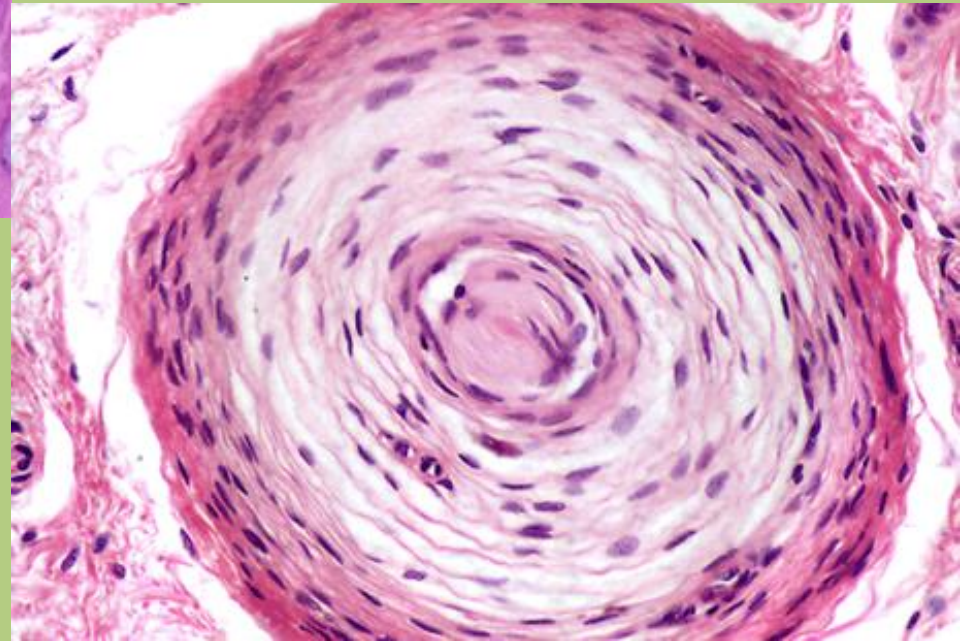
Érző pályák - receptorok

Érző pályák - receptorok

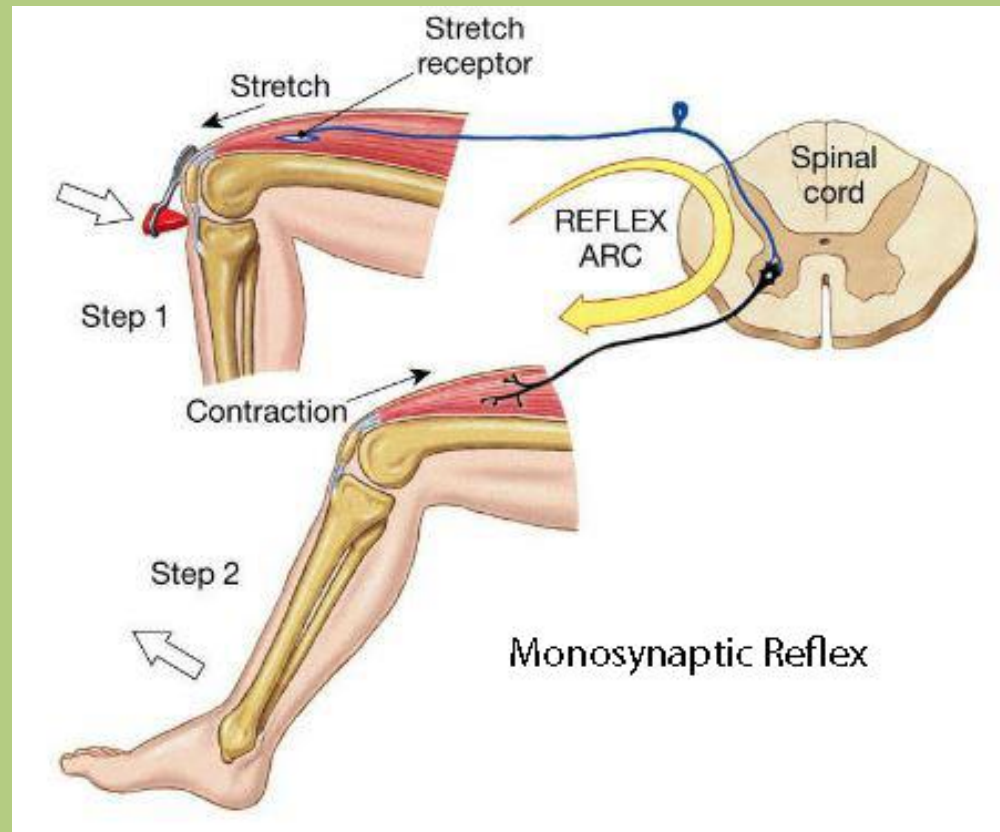
Meissner-féle tapintóttest

Vater-Pacini-féle tapintóttest

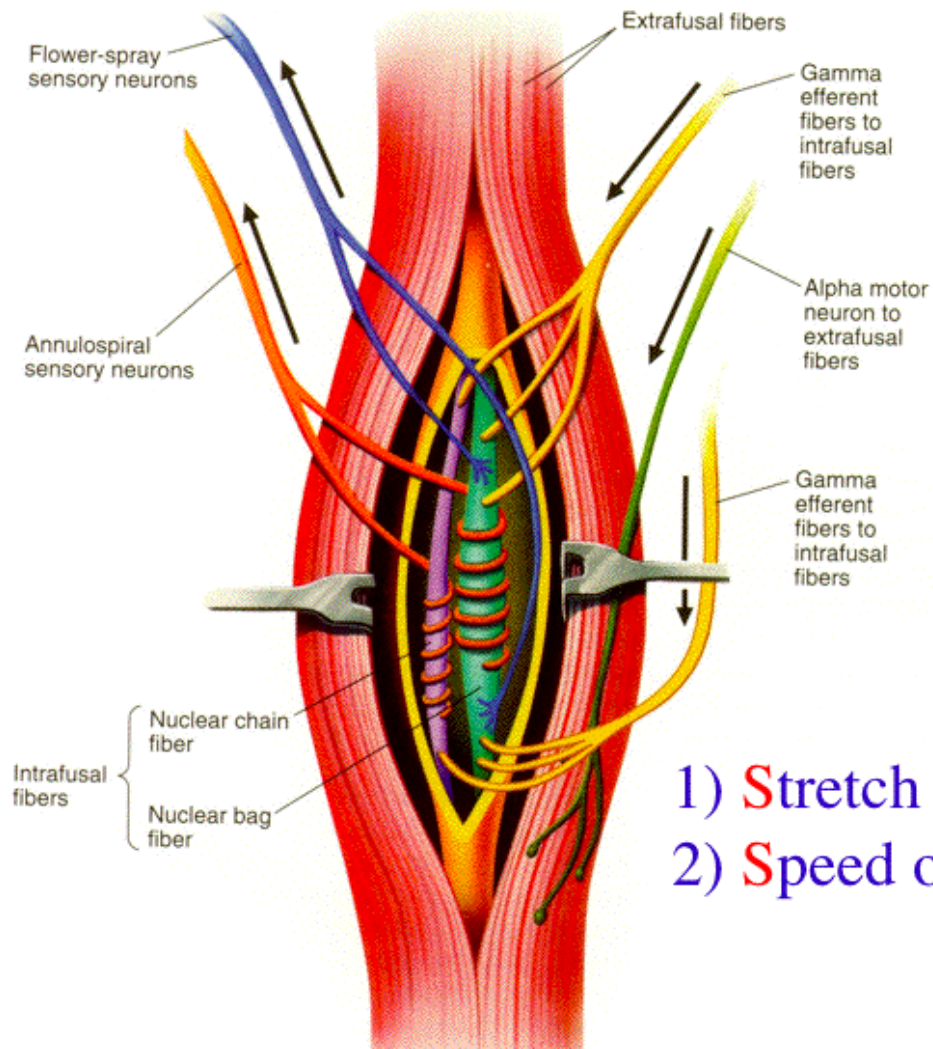
Monosynaptic reflexív

(pl.: patella reflex)

Az izom rövid ideig megfeszül az ínára mért ütés következtében. A megnyúlás receptora az izomorsó impulzust küld az alpha motoneuronnak a ganglion spinale pseudounipoláris neuronján keresztül, izomösszehúzódást eredményezve.

Izomorsó

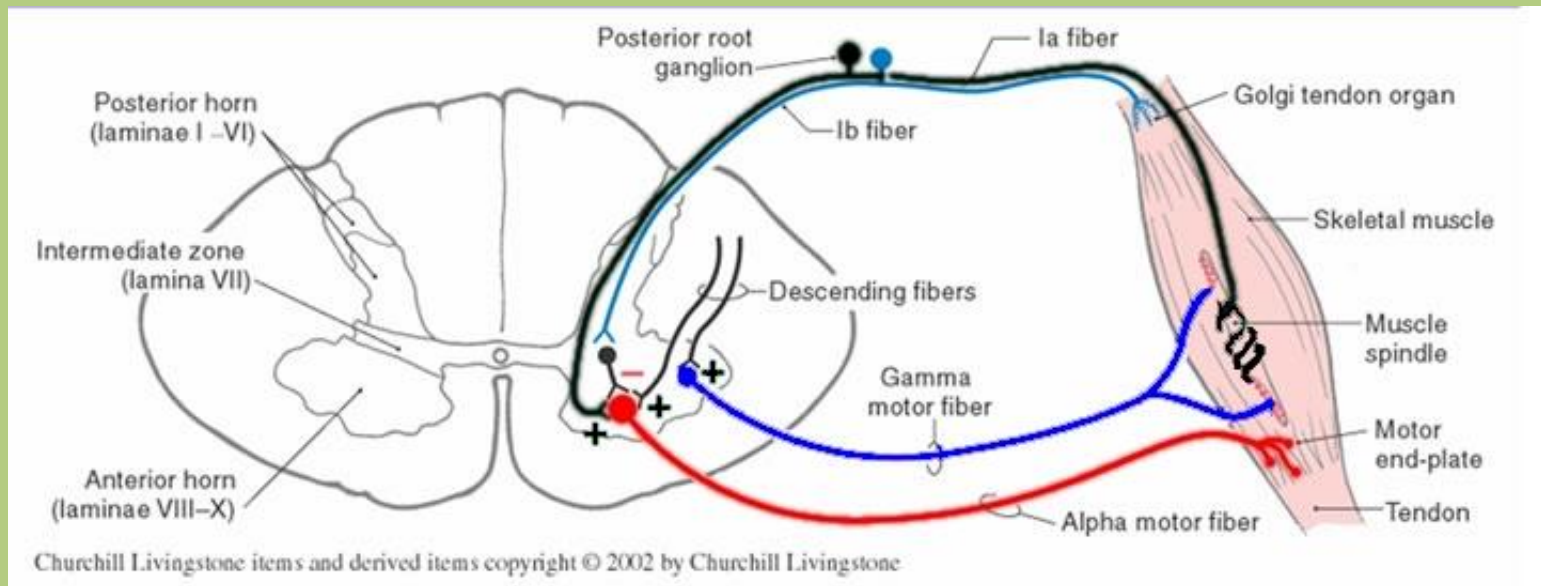
- 1) Stretch
- 2) Speed of Stretch

Kötőszövetes tokkal rendelkező megnyúlási receptor.

Gamma-hurok

A terminus bevezetése Granit nevéhez fűződik. ***Az alpha motoneuron aktivációjának indirekt módja, gamma motoneuronokon keresztül.***

Köszönöm a figyelmet!

“Oops! Sorry about that spontaneous reflex action, doctor!”

References:

McGraw-Hill Company's pictures

Nature Reviews

Pearson Education

Thieme: Atlas of Anatomy, Head, Neck, and Neuroanatomy